

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z wniosku Gminy O.
przy uczestnictwie W. K., E. K., P. K. i A. K.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczek postępowania W. K. i E. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 17 listopada 2015 r., sygn. akt I Ca (...), I Cz (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżące oparty na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skonfrontowanie rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala uznać, że skarga jest oczywiście uzasadniona w wyżej wskazanym rozumieniu. Oczywiście zasadności skargi skarżące upatrywały w naruszeniu przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, tj. art. 153 w zw. z art. 172 § 1 i § 2 i w zw. z art. 176 § 1 i § 2 k.c. oraz przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności poprzez nieuwzględnienie dokonanych ustaleń faktycznych w zakresie zasiedzenia nieruchomości będącej przedmiotem rozgraniczenia oraz poprzez nieuwzględnienie zasiedzenia w ustaleniu granic i stanu prawnego ostatniego spokojnego stanu posiadania, bez względu na treść ich wniosku w tym zakresie.

Zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i doktrynie utrwalony jest pogląd, iż w przypadku sporności granic, ich ustalenie powinno nastąpić w pierwszej kolejności według stanu prawnego, a więc stanu wynikającego przede wszystkim z dokumentów. Natomiast zasada wzajemnego wyłączania kryteriów przewidzianych w art. 153 k.c. wyklucza korygowanie przebiegu granic ustalanych według stanu prawnego poprzez włączenie kryterium ostatniego spokojnego stanu

posiadania, czy kryterium wszelkich okoliczności w tym względów celowości zarówno, co do całej granicy, jak i jej fragmentów (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1974 r., III CRN 41/74, OSP 1975, nr 4, poz. 96, z dnia 6 maja 1974 r., III CRN 81/74, OSNCP 1975, nr 4, poz. 65, z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 63/96, nie publ., z dnia 3 września 1981 r., III CRN 171/81, OSNC 1982, nr 4, poz. 51, z dnia 17 października 2000 r., I CKN 851/98, nie publ., z dnia 11 grudnia 2013 r., IV CSK 180/13, nie publ., z dnia 27 lutego 2013 r., IV CSK 357/12, nie publ., z dnia 24 sierpnia 2011 r., IV CSK 596/10, nie publ., z dnia 5 grudnia 2003 r., IV CK 255/00, nie publ., z dnia 24 sierpnia 2011 r., IV CSK 596/10, nie publ. i orzeczenia w nim powołane). Przez stan prawny należy rozumieć również stan powstały na skutek zasiedzenia przygranicznych pasów gruntów, o czym Sąd powinien rozstrzygnąć w sprawie o rozgraniczenie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1967 r., III CRN 424/66, OSNCP 1967, nr 11, poz. 206, z dnia 22 kwietnia 1974 r., III CRN 41/74, OSPiKA 1975, nr 4, poz. 96, z dnia 5 grudnia 2003 r., IV CK 255/02, nie publ.). Wbrew twierdzeniu skarżących Sąd Okręgowy nie poczynił ustaleń pozwalających na stwierdzenie zasiedzenia przez nich przygranicznego pasa gruntu, wskazując jedynie, że już po zakończeniu postępowania scaleniowego mogło dojść do powstania pomiędzy działkami objętymi rozgraniczeniem nowej granicy prawnej poprzez zasiedzenie przez skarżących przygranicznego pasa gruntu wzdłuż wybudowanego przez nich czy ich poprzednika ogrodzenia. Jednocześnie wyraźnie stwierdził, iż uczestnicy nie powoływali się na zasiedzenie i nie żądali przeprowadzenia w tym kierunku postępowania dowodowego, domagając się ustalenia granicy według ostatniego stanu posiadania. Natomiast skarżący przed wniesieniem skargi kasacyjnej nie wyartykułowali zarzutu zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu, wyrażając wolę jego wykupienia od wnioskodawcy i powołując się wyłącznie na ostatni spokojny stan posiadania. Skoro w sprawie nie poczyniono ustaleń w oparciu, o które można by wywieść, iż doszło do zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu, dokonanie rozgraniczenia według stanu prawnego, a nie ostatniego spokojnego stanu posiadania, nie może być uznane za realizujące przesłankę oczywistej zasadności skargi.

W konsekwencji argumentacja przytoczona we wniosku nie wykazuje tezy, iż zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów w zakresie wykładni prawa materialnego i stosowania prawa procesowego, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu, jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

jw